

Comentariul poeziei Luceafarul scrisa de Mihai Eminescu- a doua parte

Mult mai mult i-a spus lui Eminescu primul basm: Fata in gradina de aur, in tesatura caruia a intezarit o posibila alegorie despre conditia omului de geniu. Continutul basmului se reduce, in esenta la urmatoarea fabulatie: ""O prea frumoasa fata de imparat, spre a fi ferita de privirile muritorilor, este inclusa de tatal sau, intr-un castel, dintr-o gradina de aur, pazita de un balaur. Auzind de frumusetea fara seaman a fetei, un fecior de imparat se indreapta spre gradina de aur. De fata se indragosteste un zmeu, in timp ce o vede la fereastra.

Zmeul se preface, pe rand, in vant, ploaie, stea si intr-un tanar frumos, care ii cere s-o urmeze. Fata ii pretinde sa renunte la conditia lui nemuritoare. Zmeul porneste spre Demiurg, ca sa obtina dezlegarea intre timp, feciorul de imparat ajunge la gradina de aur si omoara balaurul. Fata se indragosteste de feciorul de imparat, cu care fugе in lume. Zmeul se razbuna pravalind asupra lor o stanca Fata moare, iar flacaul se stinge de durere."" Basmul-izvor a fost prelucrat de Eminescu, in mai multe variante, pana a ajunge la forma finala.

Cu studiul acestor variante s-a ocupat D. Caracostea, in lucrarea sa Creativitatea eminesciana (1943), cea mai temeinica exegeza despre geneza Luceafarului. Intr-o prima varianta datand de pe vremea studiilor la berlin, Eminescu a versificat basmul, numindu-l pe feciorul de imparat Florin. In cea de a doua varianta a renuntat la calatoria initiala a feciorului de imparat, ce i s-a parut prea lunga si prisositoare, si a schimbat pedeapsa zmeului, considerand-o prea brutala cu proferarea unui blestem: acela ca indragostitii sa nu moara de-odata.

In cea de a treia varianta Eminescu a numit-o pe fata de imparat Catalina, iar pe feciorul de imparat, Catalin si l-a inlocuit pe Zmeu, fiinta prea telurica nepotrivita aspiratiilor inalte, cu Luceafarul. in ultima varianta cea mai apropiata de forma finala, Luceafarul a devenit o tulburatoare alegorie despre conditia omului superior, de geniu. Cheia poemului ne-a dat-o poetul insusi in notita de pe marginea manuscrisului, pe care am citat-o mai inainte.

Dupa geneza Luceafarului, ceea ce se cuvine sa urmarim, in continuare, sunt semnificatiile mitico-filosofice ale poemului.